

**TOPPS**  
Water Protection



**HELYES**  
gyakorlattal a  
**HATÉKONY**  
Vízvédelemért



## A TOPPS programról

A TOPPS projektet az Európai Bizottság „Life” programja, illetve az Európai Növényvédelmi Szövetség (ECPA) hozta létre. A program az Unió 28 tagállamának részvételével valósul meg.

## A TOPPS célja

A TOPPS elsődleges célja az, hogy a vizek növényvédő szer szennyezettségét oly módon csökkentsék, hogy a legjobb növényvédő szer kezelési gyakorlatra javaslatokat dolgozzanak ki, és – elsősorban szaktanácsadáson, továbbképzéseken, bemutatókon keresztül – egész Európában széles körben elterjesszék.

### A TOPPS lényeges elemei

A program három fontos elemre épít: az emberi hozzáállásra, a rendelkezésre álló technikára és az infrastruktúrára.

Ezeket a következő fő munkafolyamatokban vizsgálja:

- szállítás
- tárolás
- permetezés előtti, alatti és utáni munkafázisok és
- maradékok kezelése

## A TOPPS eszközei

A program megvalósulását többek között az:

- európai szakértők széleskörű hálózata
- dokumentációs és kommunikációs adatbázis
- kiadványok, oktatási szakanyagok
- munka értekezletek/továbbképzések
- bemutató standok, 10 mintagazdaság
- 6 kísérleti övezet segítik.

[www.TOPPS-life.org](http://www.TOPPS-life.org)



## A vizek tisztaságát nem nehéz megőrizni:

- ▶ a növényvédő szerek nem jelentenek kezelhetetlen kockázatot a vizekre, ha az előírásoknak megfelelően kezeljük és használjuk azokat
- ▶ de egy pár csepp tömény növényvédő szer elegendő lehet ahhoz, hogy koncentrációja az ivóvízben túllépjen a megengedett mértéken

### Gondolja csak meg:

- ▶ a felszíni vizek szennyezéseinek 50-70%-a pontszerű/helyi szennyezésekből ered, bár ezek viszonylag könnyen elkerülhetők lennének
- ▶ a pontszerű szennyezéseket elsősorban a növényvédő szerek töltése, a permetezőgépek tisztítása, illetve a maradékok/hulladékok kezelése során elszóródó, elfolyó, elcsepegő anyagok okozzák
- ▶ a szennyezések nagy része megfelelő eljárásokkal, illetve eszközökkel elkerülhető

**Néhány egyszerű, gyakorlati megoldással a pontszerű szennyezések csökkenthetők. Bármikor is dolgozik növényvédő szerrel, ne feledkezzen meg a vizekről!**

Olvassa el és kövesse az alábbi szabályokat!

▶ **Védje vizeinket**  
▶ **Őrizze meg tisztaságukat!**

▶ **Védje a természetét,**  
▶ **Előzze meg a terményvesztéséget!**

▶ **Védje bevételeit**  
▶ **Tegyen eleget a környezetvédelmi követelményeknek, használja ki az általuk nyújtott előnyöket, hiszen azok Önnek dolgoznak!**

▶ **Védje lehetőségeit**  
▶ **Segítse, hogy a növényvédő szerek széles választéka továbbra is rendelkezésére álljon!**

**JÓ gyakorlat = JOBB vízvédelem!**

A megfelelő eljárások következetes alkalmazása szükséges ahhoz, hogy a következő tevékenységek során a vizek pontszerű szennyezéseit elkerülhesse.

- ▶ Szállítás
- ▶ Tárolás
- ▶ Növényvédő szerek kezelése és kijuttatása
- ▶ Maradékok kezelése

## Szállítás

### Tervezze meg a növényvédő szer szállítását

- ▶ vegye igénybe szállítója szolgáltatásait
- ▶ gondoskodjon arról, hogy a rakodófelület tisztítható legyen
- ▶ legyen mobiltelefonja, és ismerje a vészhelyzet esetén hívható telefonszámokat
- ▶ azonnali beavatkozásra álljon mindig rendelkezésre felszívó anyag (faforgács, fűrészpor, macska alom)

## Tárolás

Tárolja a növényvédő szereket olymódon, hogy azok ne veszélyeztessék a vizeket, és ne okozzanak más szennyezést sem.

- ▶ tárolja a növényvédő szereket zárható, egyértelműen megjelölt, peremes padlójú helyiségben (olyan helyen, ahol az esetlegesen kiömlött anyagot könnyen össze lehet gyűjteni)
- ▶ legyen(ek) a helyszínen vészhelyzetre vonatkozó intézkedési terv, illetve beavatkozáshoz szükséges eszközök, vészhelyzet esetén hívható telefonszámok, tűzoltókészülékek, felszívó (abszorbeáló) anyagok
- ▶ azonnal gyűjtse össze, és helyezze el biztonságosan a kiszóródott, kifolyt növényvédő szert



## Permetezés előtt

A permetezés előtt gondolja át a munkafolyamatokat, készítse munkatervet, és vegye figyelembe a vízszennyezésre érzékeny területeket.

### Termékek és permetlé mennyiség

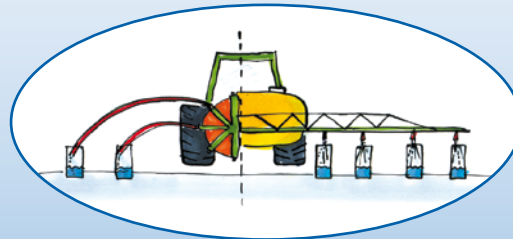
- ▶ válassza mindig a megfelelő növényvédő szert
- ▶ azonosítsa be az érzékeny területeket, és ügyeljen a biztonsági (puffer) zónákra
- ▶ előre tervezze meg a keverés, a töltés, és az eszközök mosásának helyét
- ▶ tartsa be a növényvédő szer címkéjén leírtakat



Előre számolja ki pontosan a szükséges permetlé és permetező szer mennyiségét. Ez azért fontos, hogy ne készítsen felesleges permetlevet!!!

### Permetező eszközök

- ▶ Állítsa be megfelelően a permetezőgépet
- ▶ Ellenőrizze, hogy a gép nem csepeg, és megfelelően működik



**JÓ gyakorlat = JOBB vízvédelem!**

## Permetezés előtt

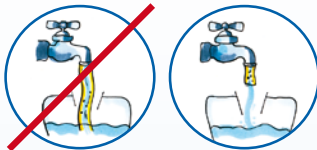
### NE FELEDJE: EGYES NÖVÉNYVÉDŐ SZEREKET CSAK MEGFELELŐ KÉPESÍTÉSSEL RENDELKEZŐ SZAKEMBER HASZNÁLHAT!

#### Szállítás

- a vízszennyezések megelőzése érdekében válassza a legbiztonságosabb utat a kezelendő területig
- győződjön meg arról, hogy szállító járműve, permetezőgépe megfelel-e a biztonsági követelményeknek

#### Víz

- ügyeljen rá, hogy a víztöltő csap a permetező szerrel soha ne érintkezzen (alkalmazandó technikai eszközök: puffer tartály, levegő csapda, visszacsapó szelepek)



- figyelje a szintjelzőt, hogy pontosan a kívánt térfogatú vízmennyiséget töltsa a tartályba



- ügyeljen arra, hogy ne töltsa túl a tartályt

Amikor növényvédő szerrel dolgozik, vagy növényvédő szert juttat ki, mindig gondoljon a vizekre is!

## Óvatosan végezze a permetlé keverését és betöltését

### Két lehetősége van:

#### Gépfeltöltés a gazdaság udvarán

- szigorú biztonsági intézkedések megtétele szükséges
- használjon műanyag tálcát, amely lehetővé teszi az esetlegesen elfolyó (elcsepegő) szer összegyűjtését
- olyan helyen végezze a betöltést, ahol az elfolyó szer könnyen összegyűjthető (pl. a töltő hely egy gyűjtő tartályhoz kapcsolódik)
- legyen a helyszínen az esetlegesen elfolyó szer azonnali felítatására alkalmas anyag



#### Gépfeltöltés a kezelendő területen

- használjon biztonságos ládát a növényvédő szerek biztonságos mozgatásához
- a ládát megfelelően rögzítse, és zárja le, hogy illetéktelenek ne férhessenek hozzá
- változtassa a keverésre és a betöltésre kiválasztott helyeket
- a kis mennyiségben kijuttott szer a talajban biológiai úton lebomlik



JÓ gyakorlat = JOBB vízvédelem!

JÓ gyakorlat = JOBB vízvédelem!

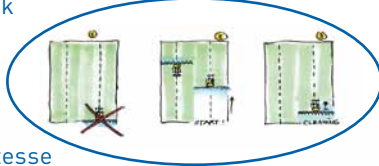
## A permetezés alatt

### A szennyezés elkerülhető!

#### Előzze meg a közvetlen szennyezést

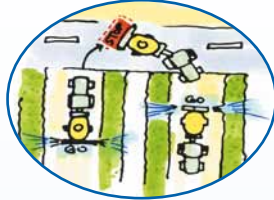
- gondoskodjon arról, hogy eszközei permetlé mentesek maradjanak

- ne permetezzen akkor, amikor a permetezőgép áll



- fordulásnál szüneteltesse a permetlé kijuttatását

- ha permetlé-csepegést, vagy egyéb hibát észlel, azonnal álljon meg, és végezze el a szükséges javítást



- ne kerüljön permetlé vízfolyásokba, kutakba, vízvezető árkokba

#### Előzze meg az elsodródást

- ne permetezzen a biztonsági (puffer) zónákban
- válasszon a mindenkori időjárásnak, a szél erősségének megfelelő szórófejet

#### Előzze meg a lemosódást

- ne permetezzen, ha a lemosódás kockázata nagy
- ne permetezzen fagyott, vagy belvizes talajokon

#### Tipp:

Ha új permetezőgépet vásárol, győződjön meg róla, hogy a berendezés kialakítása olyan, hogy minimális a ki nem permetezhető permetlé térfogata. Ez legyen az egyik döntő szempont a választásánál!

**JÓ gyakorlat = JOBB vízvédelem!**

## Permetezés után

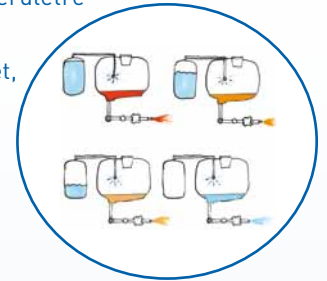
**Legyen mindig elegendő víz a permetezőgép és tartályok tisztításához.** Tisztítsa meg a tartályok belső felületét is: öblítse át legalább **háromszor**.

#### Belső tisztítás

- hígítsa fel a megmaradt permetlevet vízzel, (gyomirtó szernél legalább hússzorosára) és permetezze ki a kezelt területre

- még kétszer hígítsa fel a gépben maradt permetlevet, és az előzők szerint permetezze ki

- csak az ily módon hígított, és ki nem permetezhető maradékot vigye vissza a gazdaságba



#### Külső tisztítás

- a permetezőgépet a táblán tömlővel mossa le

- az eszközökre tapadt növényvédő szert a táblán célszerű lemosni, de mindig változtassa a mosás helyeit

- ha a gazdaság udvarán tisztítja a permetezőgépet, akkor erre a célra olyan helyet válasszon, ahol a mosóvizet össze tudja gyűjteni, hogy később megfelelően kezelhesse azt

- használat után a permetezőgépet vigye tető alá, ahol az esőtől megvédheti



**JÓ gyakorlat = JOBB vízvédelem!**

## Maradékok kezelése

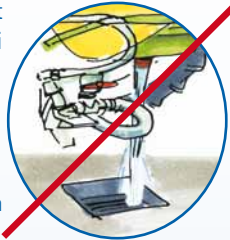
### Csomagolóeszköz-hulladékok

- ↳ kövesse a címke, illetve más útmutatók hulladék elhelyezésre vonatkozó ajánlásait
- ↳ a kannákat kiürítés után legalább háromszor ki kell mosni
- ↳ csatlakozzon bejegyzett visszagyűjtő rendszerekhez (CSEBER)
- ↳ tilos a csomagolóeszközöket elégetni vagy elásni



### Fel nem használható maradékok

- ↳ a lejárt szavatosságú, vagy betiltott növényvédő szereket tárolja a többi szertől elkülönítve, kezelésük érdekében lépjen kapcsolatba a forgalmazó/gyártó hulladékkezelő szolgáltatóival
- ↳ tilos a növényvédő szert lefolyókba önteni, elásni



### Permetlé maradék

- ↳ használja újra az elkészített permetlé-maradékot, ha azt jogszabály engedélyezi
- ↳ tárolja az elkészített permetlevet a felhasználásáig biztonságosan
- ↳ ne öntsön ki növényvédő szert tartalmazó szilárd vagy folyékony anyagot olyan helyen, ahol azok vizekbe juthatnak

### Szilárd maradékok (pl. hígításból megmaradt anyagok, szűrők maradéka, stb.)

- ↳ a biológiailag lebomló szilárd maradékok a további kezelésükig tárolhatók, ha ezt jogszabály lehetővé teszi, és kellően biztonságos
- ↳ a biológiailag nem lebontható maradékokat veszélyes hulladékként kell kezelni

**JÓ gyakorlat = JOBB vízvédelem!**

**Az Ön hozzáértő növényvédelmi tevékenysége a vizek jobb védelmének biztosítója. Köszönjük!**

### CÍMEK/TELEFONSZÁMOK:

#### Növényvédelmi technológia:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH)  
Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság  
1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.  
Tel: 06/1-3091032, Fax: 06/1-246-2942  
www.nebih.gov.hu, e-mail: nti@nebih.gov.hu  
Zöldszám: 06/80 263-244

Megyei Kormányhivatalok Növény és Talajvédelmi Osztályai  
(Balassagyarmat, Békéscsaba, Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Hódmezővásárhely, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Szekszárd, Szolnok, Tanakajd, Tata, Velenca, Veszprém, Zalaegerszeg)  
www.kormanyhivatal.hu

#### Víz-, környezetvédelem, hulladékkezelés:

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség  
1016 Budapest, Mészáros u. 58/a  
Tel: 06/1-224-9100, Fax: 06/1-224-9163  
www.orszagoszoldhatosag.gov.hu  
e-mail: orszagos@zoldhatosag.hu

Területi Környezetvédelmi, Természetvédelmi Felügyelőségek  
(Budapest, Debrecen, Győr, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Székesfehérvár, Szeged, Szolnok, Szombathely)

Területi Vízügyi Felügyelőségek  
(Katasztrófavédelmi Igazgatóságokon)  
(Békéscsaba, Budapest, Debrecen, Győr, Kecskemét, Miskolc, Nyíregyháza, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Pécs)

#### Mérgezesékek:

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat:  
Zöldszám: 06/80-201-199

#### Segítség:

Segélyhívó: 112  
Tűzoltóság: 105  
Mentők: 104  
Rendőrség: 107



**Magyar Növényvédő Mérnöki és  
Nővényorvosi Kamara**

1118 Budapest, Budaörsi út 141-145.

[www.magyarovenyorvos.hu](http://www.magyarovenyorvos.hu)



**Növényvédőszer-gyártók és Importőrök  
Szövetsége**

1043 Budapest, Csányi László u. 34

[www.hucpa.hu](http://www.hucpa.hu)